

særlig Ciendomsret til den Grund, hvorpaa en saadan Bygning som denne staar. Det er min, og jeg tror, de Flestes Overbevisning i denne Sag, at Præstegaardsjorderne tilhøre Staten, og at det altsaa er umuligt, at der til Syvende og Sidst kan opstaa nogen Kollision mellem Staten og Præstefaldene med Hensyn til Ciendomsretten. Jeg vil ogsaa haabe, at Andre ville lade Ministeriet erfare under denne Sags videre Gang, at en saadan Forsigtighed fra Ministerens Side paa Præstefaldets Vegne vil man slet ikke være taknemmelig for, naar den skulde tilføie Statskassen et Tab.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det ærede Medlem maa ganske have misforstaaet mine Yttringer. Jeg har aldeles ikke sagt Noget af den Art, som han har forudsat. Jeg har kun ment, at der kunde tænkes det Tilfælde, at man ikke kunde faae Bygningerne solgte paa nogen anden Maade, end at man maatte sælge dem til Nedbrydning. Det kunde jo tænkes, at Sogneraadet i det sidste Dieblis trak sig tilbage eller ikke vilde give en Pris for Bygningerne, som man maatte anse for tilstrækkelig. Ja, det kunde tænkes, at man kun kunde faae en saadan Bygning solgt til en Anvendelse, som ikke vilde være heldig eller ønskelig, da Bygningerne naae lige ind i Præstegaarden. Der har ikke været Tale om, at man vilde gjøre noget som helst Brud paa Statskassens Ret til at sælge Præstegaardsjorderne. Ministeriet har kun troet at handle rigtigt ved at søge at afhænde Bygningerne paa bedste Maade; lod det sig ikke gjøre saaledes, at de bleve staaende, maatte man sælge dem til Nedbrydning.

Winther: Det skal være mig kjært, i Fald jeg har misforstaaet den ærede Minister, men jeg tror dog, at netop den Udvei, som han paaviste, nemlig, at man kunde komme i det Tilfælde, at man gav Præstefaldet en Refusion af Jorden, fordi Bygningerne fik Lov til at staa der, uagtet de vare bleve solgte, kunde foranledige mig til at opfatte Ministerens Udtalelse saaledes, som jeg har gjort. Men, som sagt, der er Ingen villigere til at erkjende sine Feil end jeg.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Det Tilfælde kunde vel indtræffe, at Sogneraadet slet ikke havde lyst til at kjøbe Grunden, men fandt det fordelagtigere at kjøbe Bygningerne med den Servitut hvilende paa dem, at der skulde svares en Refusion for Grunden.

Berg: Det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) vil dog indrømme, at hvis man f. Ex. ikke kunde faae Bygningerne solgte til andet end Gjæstgiveri eller Kro, vilde det

ikke være ganske heldigt, da de ere forbundne med Præstegaarden; det Tilfælde kunde jo dog indtræffe. Forresten skal jeg bemærke, at det har undret mig at se, at et helt Seminariums Bygninger med Grund — thi det underforstaaes, naar der nævnes 3,000 Rd. — ikke kan komme høiere op end til 3,000 Rd. samtids med, at man ikke har forment at kunne bygge en lille Biskole ved et Seminarium for mindre end 5 a 6,000 Rd. Disse Tal kan jeg ikke rigtig faae til at forliges sammen; men jeg skal indrømme, at det er noget, som ikke kan vedkomme den meget ærede Kirke- og Undervisningsminister, da det er Tal, han sandsynligvis har foresundet. Der var en Bemærkning, jeg vilde gjøre om Forslagets Indhold, hvor der nævnes, at de tilbageværende Beholdninger af Inventarietager, Bøger og Undervisningsgjenstande skulde stilles til Auktion. Vi bevilge nogle Tusinde Rd. om Aaret til Apparater og Undervisningsgjenstande for vore Højskoler omkring i Landet. Det er altsaa erkjendt fra Regeringens og den bevilgende Myndigheds Side, at det er et Formaal, der er Penge værd, og jeg tror, at man i den Henseende har Ret. Jeg vil nu henvænde det Spørgsmaal, om det ikke vilde være mest praktisk rigtigt, at man, efterat, som man siger, Seminarierne have faaet deres, lod undersøge, hvilke Beholdninger der nu er tilstede, og om man ikke, for saa vidt disse kunne finde god Anvendelse paa de Undervisningsanstalter, som Staten understøtter paa Grund af deres Formaal og hele betydningsfulde Virksomhed, vilde finde det rimeligt, at disse Gjenstande f. Ex. ved et offentligt Cirkulære til disse Anstalter blev forevist for dem med Forespørgsel, om de ikke havde særegen Brug for at faae deres Beholdninger hjulpe frem ved enkelte af de Gjenstande, som her foreligge, i Stedet for at faae dem solgte paa en Auktion, hvorved de kunde komme hen paa Steder, hvor de ligge spredte ad enkeltvis, og hvor de maasse ligge og mugne i en Mand's Stue uden Nytte og uden at bringe Statskassen nogen væsentlig Indtægt. Jeg har blot villet fremhæve denne Bemærkning, for saa vidt Nogen vilde tage Hensyn til den under Sagens videre Gang.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal dertil kun sige, at jeg havde tænkt mig, at man mulig kunde stille Bygningerne tilligemed Inventariet og Bøgerne, hvorover der foreligger en Liste i Ministeriet, til Salg for det Tilfælde at Kommunen ønskede at bibeholde den hele Bygning med Resterne af Inventariet til Brug ved den Skole, den vilde indrette. Skulde det imidlertid ikke kunne lade sig gjøre paa den Maade, vilde det naturligvis være Ministeriet kjært, om det kunde blive bemyndiget til at disponere over den Beholdning, der er Tale om, til Fordel for Højskolerne omkring i Landet. Det vilde være ganske i Overensstemmelse med det samme Princip, hvorefter jeg har tilladt mig at